

Департамент охорони здоров'я
Київської обласної ради
КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж»

Затверджую
В. о. директора КЗ КОР
«Обухівський медичний фаховий коледж»
Анатолій СЯБРЕНКО
«03» жовтня 2024 року

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА В КЗ КОР «ОБУХІВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»

Розглянуто та затверджено
на засіданні педагогічної ради
КЗ КОР «Обухівський медичний
фаховий коледж»
Протокол № 2
від «03» жовтня 2024 року

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про навчально-методичний комплекс забезпечення освітнього компонента (далі – Положення) розроблено як складова системи управління якістю освітньої діяльності та якістю фахової передвищої освіти і регламентує зміст, вимоги до оформлення, порядок розроблення та затвердження в КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж» (далі Коледж) нормативних документів, що входять до навчально- методичного комплексу (далі НМК), передбаченої освітньо-професійною програмою та навчальним планом, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти.

1.2. Положення визначає комплексний і системний підхід щодо забезпечення освітнього процесу навчально-методичними, інформаційними, довідниковими, контрольними та іншими матеріалами, спрямованими на підвищення якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, а також створення умов для ефективної організації їх самостійної роботи.

1.3. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Положення про організацію освітнього процесу у КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж», Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти у КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж» та інших нормативних документів.

II. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

2.1. Навчально-методичні матеріали, що включаються в НМК, повинні відповідати сучасному рівню розвитку науки, медицини та технологій навчання, передбачати послідовний виклад змісту навчального матеріалу, використання сучасних методів і технічних засобів освітнього процесу, що дозволяють здобувачам освіти глибоко освоювати навчальний матеріал і набувати умінь.

2.2. НМК розробляє викладач (колектив викладачів) циклової комісії, який забезпечує викладання змісту навчальної дисципліни/предмета (далі НМКД, НМКП) відповідно до навчального плану підготовки здобувачів.

2.3. Розробка НМК здійснюється у такій послідовності:

- розробка і затвердження навчальної та робочої програм освітнього компонента;
- розробка методичних матеріалів забезпечення проведення лекцій;
- розробка методичних матеріалів забезпечення проведення семінарських занять, практичних занять, навчальної практики під керівництвом викладача;
- розробка методичних матеріалів забезпечення самостійної роботи;

- розробка засобів діагностики рівня оволодіння компетентностями та результатів навчання за освітньо-професійною програмою з кожної освітнього компонента;

- коригування (оновлення) матеріалів НМК.

2.4. Усі навчально-методичні матеріали розробляються відповідно до затвердженої робочої програми освітнього компонента.

2.5. Голова циклової комісії та розробники НМК (викладач, колектив викладачів) є відповідальними за його якісну підготовку.

2.6. Розроблений НМК подається на розгляд, обговорення, схвалення цикловою комісією, методичною радою та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

2.7. Голова циклової комісії, за яким закріплена навчальна дисципліна/предмет:

- проводить моніторинг підготовки НМК та його якості;

- оцінює якість викладання дисципліни/предмета й підготовки НМК шляхом вивчення матеріалів НМК та відвідування занять з даної навчальної дисципліни/предмета.

Результати внутрішнього контролю змісту та якості НМК відображаються у протоколах засідання циклової комісії.

2.9. Відповідальність за своєчасність та якість підготовки НМК несуть викладачі відповідної дисципліни/предмету та голови циклових комісій.

2.10. При подальшому викладанні дисципліни/предмета автори вносять зміни до НМК з метою поліпшення якості викладання, повного відображення сучасного стану розвитку медицини, науки та практики.

2.11. Електронний варіант матеріалів НМК розміщується викладачем на Google диску циклової комісії та на офіційному вебсайті Коледжу.

2.12. Підготовка НМК або його складових, оновлення змісту НМК включається до індивідуального плану викладача в розділі «Навчально-методична робота».

ІІІ. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. НМК – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів у друкованій та електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання здобувачами освіти програми освітнього компонента, передбаченої навчальним планом підготовки фахового молодшого бакалавра за відповідною ОПП спеціальності.

НМК повинен забезпечити всі основні етапи педагогічного процесу (повідомлення навчальної інформації та її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контроль) та основні функції освітнього процесу (освітня, виховна та розвиваюча).

3.2. НМК включає обов'язкові компоненти:

- титульну сторінку;

- зміст;
- навчальну програму освітнього компонента ;
- робочу програму освітнього компонента ;
- методичне забезпечення лекцій;
- методичне забезпечення практичних занять;
- методичне забезпечення семінарських занять;
- методичне забезпечення навчальної практики під керівництвом викладача;
- методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти;
- критерії оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента ;
- засоби діагностики оцінювання рівня знань здобувачів освіти.

3.3. Наявність цієї документації створює основу для якісної підготовки фахівців та є базою для оцінки роботи циклової комісії та викладачів.

IV. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

4.1. **Навчальна програма освітнього компонента** - це організаційно-методичний документ, який визначає, розкриває і характеризує роль, місце і значення освітнього компонента в системі підготовки фахівців, мету й головні завдання її вивчення, вимоги до результатів навчання, інформаційний обсяг і загальний зміст освітнього компонента у стислому вигляді, перелік (список) рекомендованого інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього компонента . Термін дії навчальної програми визначається терміном дії навчального плану відповідної освітньо-професійної програми. Навчальна програма освітнього компонента розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії, методичної ради Коледжу та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

4.2. **Робоча програма освітнього компонента** (далі – робоча програма) є нормативним документом Коледжу і розробляється для кожного освітнього компонента відповідно до навчального плану підготовки, на основі навчальної програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів освіти, розглядається та схвалюється на засіданні циклової комісії, методичної ради Коледжу та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

Робоча програма освітнього компонента містить виклад конкретного змісту, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю, міждисциплінарні зв'язки, перелік основної та допоміжної літератури. Робоча програма зберігається в двох варіантах: друкованому та електронному.

4.3. Рекомендації до методичного забезпечення лекцій.

Лекція - основна форма проведення навчальних занять у Коледжі, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція є

елементом курсу лекційних занять, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем освітнього компонента. Тематика курсу лекційних занять визначається робочою навчальною програмою.

Методичне забезпечення лекції містить наступні елементи:

- навчально-методична карта лекції, в якій визначено тему лекції, актуальність теми, навчальну та виховну мету, забезпечення лекції, міждисциплінарну інтеграцію, план та організаційну структуру лекції (додаток 1);
- виклад навчального матеріалу (розгорнутий або опорний конспект лекції, мультимедійна презентація, відеоматеріали, малюнки, схеми, таблиці, діаграми, фотографії, що візуалізують матеріал лекції тощо);
- матеріали активізації здобувачів освіти (додаються у вигляді задач, проблемних ситуацій, тестів, ілюстративного матеріалу тощо);
- питання для самоконтролю;
- перелік інформаційних джерел: список рекомендованої літератури, електронні ресурси.

За потреби складається розгорнута методична розробка лекції.

4.4. Рекомендації до методичного забезпечення практичних занять.

Практичне заняття - форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд здобувачами освіти окремих теоретичних положень освітнього компонента та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання здобувачем освіти відповідно до сформульованих завдань.

Цілями практичних занять є:

- розширення та закріплення знань, отриманих на лекціях, у процесі самостійної роботи та на консультаціях;
- оволодіння вмінням чітко та правильно висловлювати свої думки;
- здійснення контролю засвоєння навчального матеріалу та результатів самостійної роботи.

Орієнтовними структурними елементами методичного забезпечення практичного заняття є:

- навчально-методична карта практичного заняття, в якій визначено тему заняття, місце проведення, актуальність теми, навчальну та виховну мету, міждисциплінарну інтеграцію, забезпечення заняття план та організаційну структуру практичного заняття;
- інструкція до практичного заняття для здобувача освіти;
- питання для актуалізації опорних знань;
- матеріали контролю для підготовчого та заключного етапів заняття;
- перелік інформаційних джерел, список рекомендованої літератури.

- нормативні документи, які регламентують виконання маніпуляцій тощо;
  - матеріали контролю для підготовчого та заключного етапів заняття;
  - перелік інформаційних джерел, список рекомендованої літератури.
- За потреби складається розгорнута методична розробка навчальної практики.

4.7. Рекомендації до методичного забезпечення самостійної роботи здобувача освіти.

Самостійна робота здобувача освіти (СР) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача освіти, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента, відведеного для вивчення конкретної дисципліни.

СР забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій викладача, практикум тощо.

Методичні матеріали для СР повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти. Для самостійної роботи здобувачу освіти також рекомендується відповідна фахова монографічна і періодична література.

При організації самостійної роботи здобувача освіти цикловою комісією повинна бути передбачена можливість отримання ним необхідної консультації у викладача.

Методичне забезпечення самостійної позааудиторної роботи здобувачів освіти повинні містити наступні елементи:

- тема;
- актуальність теми;
- план самостійної позааудиторної роботи здобувача освіти;
- навчальні цілі;
- зміст теми (тези, таблиці, малюнки, короткий зміст тощо);
- перелік інформаційних джерел, список рекомендованої літератури;
- орієнтовна карта для самостійної роботи з літературою;
- матеріали для самоконтролю до кожної теми (питання/завдання тощо).

4.8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів освіти являють собою обов'язкову складову НМК, у змісті якої подаються чіткі, об'єктивні й зрозумілі для здобувача освіти критерії оцінювання навчальних досягнень. Дані критерії передбачають вимоги до рівня досягнення запланованих результатів навчання та сформованості компетентностей у здобувачів освіти. Критерії оцінювання результатів

навчання здобувачів освіти визначені у Положенні про критерії та порядок оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж».

4.9. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти – це складова НМК, яка визначає види контролю та форми контрольних заходів, які є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти компетентностей, знань, умінь та навичок вимогам Стандартів, ОПП.

Види контролю визначаються робочою програмою освітнього компонента відповідно до навчального плану та ОПП (поточний, підсумковий, атестація). Форми контрольних заходів визначаються цикловою комісією.

4.9.1. Формами поточного контролю є письмова або усна. Види поточного контролю:

- індивідуальне або групове опитування;
- контрольна робота;
- індивідуальна або групова презентація (подання виконаного завдання);
- аналіз ділових ситуацій (аналіз ситуації, яка надається у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту);
- розрахункові завдання;
- тестові завдання різного рівня складності;
- різнорівневі ситуаційні завдання професійного характеру;
- підготовка есе, реферату;
- ділові ігри;
- захист виконаних завдань;
- відпрацювання практичних навичок;
- самоконтроль тощо.

Вхідний контроль використовується в межах міждисциплінарної інтеграції з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з освітніх компонентів, що забезпечують дисципліну, яка вивчається, або з тем попередніх розділів дисципліни.

Після вивчення логічно завершальної частини навчальної дисципліни (предмету) застосовується рубіжний контроль знань здобувачів освіти. Цей контроль може бути тематичним або календарним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування теоретичних знань, тестування виконання практичних навичок тощо.

4.9.2. Відстрочений контроль збереження знань проводиться через деякий час після вивчення дисципліни у вигляді директорської контрольної роботи (ДКР) з певної освітнього компонента або комплексної контрольної роботи (ККР). Методичне забезпечення ДКР, ККР містить:

- титульну сторінку;

- пояснювальну записку;
- рецензію;
- критерії оцінювання;
- зразок відповіді на один варіант на «5» (відмінно);
- варіанти контрольної роботи.

Кількість варіантів повинна відповідати кількості здобувачів освіти у групі. Вона може бути розрахована на дві або одну академічні години (залежно від обсягу дисципліни).

4.9.3. Підсумковий контроль є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів освіти. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену, диференційованого заліку в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Завдання для проведення підсумкового контролю є складовою навчального-методичного комплексу з освітнього компонента. Підсумковий контроль може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Усний семестровий екзамен проводиться за складеними відповідними цикловими комісіями екзаменаційними білетами, для тестового контролю цикловими комісіями розроблюються варіанти тестових завдань. Семестрові екзамени з дисциплін професійної підготовки можуть проводитися з використанням поєднання тестового контролю і практично-орієнтованої частини. Методичне забезпечення семестрового контролю розглядається та ухвалюється на засіданнях циклових комісій та затверджується заступником директора з навчальної роботи. Форма проведення підсумкового контролю зазначається в робочій програмі навчальної дисципліни. Методичне забезпечення семестрових екзаменів: пояснювальна записка, екзаменаційні білети (завдання), варіанти тестових завдань та еталони відповідей до них, критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчально - методичного комплексу дисципліни та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

Атестація здобувачів освіти – це встановлення відповідності засвоєних особами, які навчаються, рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів фахової передвищої освіти та освітньо-професійних програм, проводиться після закінчення курсу теоретичного навчання та практичної підготовки за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра.

4.9.4. Атестація здобувачів фахової передвищої освіти проводиться у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту або комплексного кваліфікаційного іспиту, які складаються з таких компонентів:

- тестовий іспит, який оцінює рівень професійної компетентності із фахових дисциплін;

- практично орієнтований іспит, який проводиться шляхом демонстрування практичних компонентів професійної компетентності.

Методичне забезпечення атестації – це обов'язкова складова НМК освітнього компонента, яка виноситься на атестацію і включає:

- титульну сторінку;
- пояснювальну записку;
- рецензію;
- тестові завдання для оцінки рівня професійної компетентності із фахових дисциплін;
- комплект екзаменаційних білетів для проведення практично орієнтованого іспиту, що включає кваліфікаційні професійно-орієнтовані завдання, які мають міждисциплінарний комплексний характер для визначення рівня набутих результатів навчання;
- перелік питань та практичних навичок для атестації здобувачів освіти;
- переліки наочного приладдя, обладнання, матеріалів довідкового характеру для використання здобувачами освіти під час підготовки та виконання кваліфікаційних професійно-орієнтованих завдань;
- критерії оцінювання.

Методичне забезпечення атестації здобувачів освіти розглядається на засіданнях випускових циклових комісій, методичної ради Коледжу, затверджуються заступником директора з навчальної роботи. Перелік питань та практичних навичок для атестації здобувачів освіти надаються на початку вивчення освітнього компонента і повинні бути розкриті, пояснені та виконані під час аудиторних занять чи самостійної роботи. Конкретний зміст екзаменаційних білетів не доводиться до відома здобувачів освіти.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ЗМІСТУ ТА ЯКОСТІ, ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ДОСТУПНІСТЬ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Відповідальність за наявність НМК з усіх освітніх компонентів, закріплених за цикловою комісією та їх збереження, покладається на голову циклової комісії. Перегляд складових НМК здійснюється за потреби, доповнення, поновлення, вилучення, заміна складових НМК

відбувається згідно з рішенням циклової комісії.

Складові НМК формуються як електронний освітній ресурс (ЕОР) та у друкованому вигляді, зберігаються в навчальному кабінеті, знаходяться у вільному доступі на вебсайті Коледжу через посилання від циклової комісії.

Рекомендовані література та інші джерела інформації для вивчення дисципліни є доступними здобувачам освіти.

V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про НМК забезпечення освітнього компонента в КЗ КОР «Обухівський фаховий медичний коледж» розглядається і ухвалюється на засіданні методичної ради, затверджується на засіданні педагогічної ради та вводиться в дію наказом директора коледжу.

При необхідності внесення змін та доповнень до Положення про навчально-методичний комплекс забезпечення освітнього компонента в КЗ КОР «Обухівський медичний фаховий коледж» пропозиції розглядаються та ухвалюються на засіданні методичної ради, оновлене Положення затверджується і вводиться і дію в тому самому порядку.